

Sreda, 8. junij 2016

P8_TA(2016)0269

Razmere v Venezueli

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2016 o razmerah v Venezueli (2016/2699(RSP))

(2018/C 086/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih številnih prejšnjih in nedavnih resolucij o razmerah v Venezueli, zlasti tistih z dne 27. februarja 2014 o razmerah v Venezueli ⁽¹⁾, z dne 18. decembra 2014 o preganjanju demokratične opozicije v Venezueli ⁽²⁾ in z dne 12. marca 2015 o razmerah v Venezueli ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, katerega podpisnica je Venezuela,
- ob upoštevanju medameriške demokratične listine, sprejete 11. septembra 2001,
- ob upoštevanju venezuelske ustave, zlasti njenih členov 72 in 233,
- ob upoštevanju izjave visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice z 20. oktobra 2014 o pridržanju protestnikov in politikov v Venezueli,
- ob upoštevanju izjav podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (podpredsednica/visoka predstavnica) Federice Mogherini z dne 7. decembra 2015 o volitvah v Venezueli,
- ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice Evropske službe za zunanje delovanje z dne 5. januarja 2016 o začetku delovanja nove nacionalne skupščine Venezuele,
- ob upoštevanju izjave za javnost, ki jo je 12. aprila 2016 podala tiskovna predstavnica urada visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice Ravina Šamdasani,
- ob upoštevanju izjave podpredsednice/visoke predstavnice z dne 10. maja 2016 o razmerah v Venezueli,
- ob upoštevanju pisma o Venezueli, ki ga je organizacija *Human Rights Watch* 16. maja 2016 poslala generalnemu sekretarju Organizacije ameriških držav Luisu Almagru ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju izjave stalnega sveta Organizacije ameriških držav z dne 18. maja 2016,
- ob upoštevanju uradnih sporočil generalnega sekretarja Zveze južnoameriških držav z dne 23. maja ⁽⁵⁾ in 28. maja 2016 ⁽⁶⁾ o predhodnih sestankih za vzpostavitev nacionalnega dialoga med predstavniki venezuelske vlade in opozicijsko koalicijo za demokratično enotnost (MUD),

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0176.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2014)0106.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0080.

⁽⁴⁾ <https://www.hrw.org/news/2016/05/16/letter-human-rights-watch-secretary-general-almagro-about-venezuela>

⁽⁵⁾ <http://www.unasursg.org/es/node/719>

⁽⁶⁾ <http://www.unasursg.org/es/node/779>

Sreda, 8. junij 2016

- ob upoštevanju izjave voditeljev držav članice skupine G-7 z dne 26. in 27. maja 2016 iz Ise-Šime ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju izjave zunanjega ministra ZDA Johna Kerryja z dne 27. maja 2016 o njegovem telefonskem pogovoru z nekdanjim španskim predsednikom vlade Joséjem Luisom Rodríguezom Zapaterom ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju členov 123(2) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker je venezuelska opozicijska koalicija za demokratično enotnost dobila 112 sedežev v 167-članski enodomni nacionalni skupščini, s čimer si je zagotovila dvotretjinsko večino, stranka PSUV pa jih je dobila 55; ker je vrhovno sodišče kasneje štirim novoizvoljenim poslancem nacionalne skupščine, od katerih so bili trije iz vrst koalicije za demokratično enotnost, preprečilo, da bi nastopili svoj mandat, zaradi česar je opozicija izgubila dvotretjinsko večino;
- B. ker je vrhovno sodišče v petih mesecih, odkar je nova nacionalna skupščina zakonodajno aktivna in ima v njej večino demokratična opozicija, izreklo 13 politično motiviranih sodb v korist vlade, vse te sodbe pa ogrožajo ravnotežje med vejami oblasti, ki je potrebno v državi, kjer velja vladavina prava;
- C. ker so bile odločitve, na primer o razglasitvi in potrditvi odloka o izrednem stanju in izrednih gospodarskih razmerah, o odpravi pristojnosti nacionalne skupščine, da nadzira politiko, o zavračanju priznavanja pristojnosti, ki jo ima nacionalna skupščina na podlagi ustave, da prekliče imenovanja sodnikov vrhovnega sodišča, o razglasitvi neustavnosti reforme zakona o centralni banki Venezuele in o zamrznitvi členov o razpravah iz poslovnika nacionalne skupščine, sprejete med drugim tudi v nasprotju z zakonodajnimi pristojnostmi nacionalne skupščine in brez upoštevanja ravnotežja med vejami oblasti, ki je bistveno v državi, kjer velja vladavina prava;
- D. ker je iz političnih razlogov v zaporu, v hišnem priporu ali pogojno na prostosti okoli 2 000 oseb, med katerimi so tudi pomembni politični voditelji, na primer Leopoldo López, Antonio Ledezma in Daniel Ceballos; ker je venezuelska nacionalna skupščina 30. marca 2016 sprejela zakon, na podlagi katerega bi bila tem osebam podeljena amnestija, to pa bi omogočilo dialog s ciljem narodne sprave; ker je ta zakon v skladu s členom 29 venezuelske ustave, čeprav ga je vrhovno sodišče razglasilo za neustavnega; ker je visoki komisar Združenih narodov za človekove pravice Zeid Rad Al Husein javno izjavil, da je zakon o amnestiji in narodni spravi v skladu z mednarodnim pravom, in izrazil razočaranje zaradi njegove zavrnitve;
- E. ker se vladavina prava in načelo delitve oblasti v Venezueli ne upoštevata ustrezno; ker dejstva trenutno kažejo na vladni vpliv in nadzor nad sodno oblastjo in nacionalnim volilnim svetom, to pa ogroža pristojnosti zakonodajalca in opozicije, ki so temelj vsakega demokratičnega sistema, in je v očitnem nasprotju z načelom neodvisnosti in delitve oblasti, ki je značilno za demokratične države, kjer velja vladavina prava;
- F. ker je demokratična opozicija sprožila z ustavo določen postopek, ki omogoča odstavitev javnih uslužbencev s funkcije po preteku polovice mandata, in sicer na podlagi referendumu o odpoklicu; ker je koalicija za demokratično enotnost nacionalnemu volilnemu svetu predložila 1,8 milijona podpisov venezuelskih državljanov v podporo temu postopku, kar je veliko več kot 198 000 podpisov, kolikor je potrebnih, da bi bil postopek zakonit in ustaven;
- G. ker se Venezuela zaradi pomanjkanja hrane in zdravil sooča s hudo humanitarno krizo; ker je nacionalna skupščina razglasila zdravstveno in prehransko humanitarno krizo, saj na splošno primanjkuje zdravil, medicinskih pripomočkov in opreme, ter je Svetovno zdravstveno organizacijo zaprosila za humanitarno pomoč in tehnični obisk, s katerim bi potrdila zgoraj opisane razmere;

⁽¹⁾ <http://www.mofa.go.jp/files/000160266.pdf>

⁽²⁾ <http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2016/05/257789.htm>

Sreda, 8. junij 2016

- H. ker naj bi se stopnja revščine v Venezueli – čeprav o tem ni uradnih podatkov – po navedbah raziskave o življenjskih pogojih ENCOVI podvojila, in sicer naj bi se s 30 % v letu 2013 zvišala na 60 % v letu 2016; ker 75 % zdravil, ki jih Svetovna zdravstvena organizacija označuje kot nujna, v Venezueli ni na voljo;
- I. ker vlada preprečuje vstop v državo za zagotavljanje humanitarne pomoči in bojkotira različne mednarodne pobude za podporo civilni družbi, kar se je zgodilo v primeru Karitasa in drugih nevladnih organizacij;
- J. ker naj bi se gospodarstvo Venezuele po napovedih Mednarodnega denarnega sklada leta 2016 skrčilo za 8 %, potem ko se je leta 2015 skrčilo za 5,7 %; ker Venezuelci – kljub 30 % povečanju minimalne plače – zaradi 180,9-odstotne inflacije nimajo nobene možnosti, da bi kupili osnovne dobrine; ker Mednarodni denarni sklad napoveduje, da bo stopnja inflacije do konca leta 2016 v povprečju dosegla 700 %, leta 2017 pa 2 200 %;
- K. ker sta pomanjkljivo načrtovanje glede osnovne infrastrukture in neučinkovito upravljanje privedla do hude gospodarske in socialne krize, ki se kaže v obliki dolgotrajnega pomanjkanja virov, surovin, sredstev, osnovnih živil in nujnih zdravil, pri čemer proizvodnja stoji, in ker je država na robu večjih socialnih nemirov in humanitarne krize z nepredvidljivimi posledicami;
- L. ker so visoke stopnje kriminala in popolno nekaznovanje Venezuelo spremenili v eno najbolj nevarnih držav na svetu in ima Caracas z več kot 119,87 umora na 100 000 prebivalcev najvišjo stopnjo nasilnih kaznivih dejanj na svetu;
- M. ker na območju blizu meje z Gvajano in Brazilijo, ki je bogato z rudninami, pogosto prihaja do bojov za nadzor nad nezakonitimi rudniki; ker je 4. marca 2016 prišlo do pokola v kraju Tumeremo v zvezni državi Bolívar, v okviru katerega je 28 rudarjev najprej izginilo, nato pa so bili umorjeni; ker se oblasti na to še vedno niso zadovoljivo odzvale in ker je bila 28. aprila 2016 na svojem domu v Tumeremu ustreljena in ubita novinarka Lucia Suárez, ki je zadevo nedavno preiskovala;
- N. ker so 27. maja 2016 države članice skupine G-7 podale izjavo, v kateri so Venezuelo pozvale k vzpostavitvi pogojev za dialog med vlado in državljani, da bi se rešila vse hujša gospodarska in politična kriza, in ker je 1. junija 2016 stalni svet Organizacije ameriških držav podal izjavo o razmerah v Venezueli;
- O. ker so v okviru Zveze južnoameriških držav v Dominikanski republiki nedavno potekali predhodni sestanki, ki so jih vodili nekdanji španski predsednik vlade José Luis Rodríguez Zapatero, nekdanji predsednik Dominikanske republike Leonel Fernández in nekdanji panamski predsednik Martín Torrijos, njihov cilj pa je bil vzpostaviti nacionalni dialog med predstavniki vlade Bolivarske republike Venezuele in opozicijskimi strankami, ki jih zastopa koalicija za demokratično enotnost;
- P. ker je krizo mogoče rešiti le z dialogom na vseh ravneh upravljanja, demokratične opozicije in družbe;
1. izraža globoko zaskrbljenost zaradi resnega slabšanja razmer na področju demokracije in človekovih pravic ter socialno-ekonomskih razmer v Venezueli, kjer vse bolj prevladuje ozračje politične in socialne nestabilnosti;
 2. izraža zaskrbljenost tudi zaradi sedanje institucionalne blokade in zaradi tega, ker vlada prek organov oblasti izvaja nadzor nad vrhovnim sodiščem in nacionalnim volilnim svetom, s čimer želi preprečiti, da bi se zakoni in pobude, ki jih je sprejela nacionalna skupščina, uporabljali; poziva venezuelsko vlado, naj spoštuje vladavino prava in načelo delitve oblasti; želi spomniti, da je delitev oblasti in medsebojno nevmešavanje enako legitimnih oblasti bistveno načelo demokratičnih držav, ki temeljijo na vladavini prava;
 3. poziva venezuelsko vlado, naj s konstruktivnim pristopom preseže sedanje kritične razmere v državi, tako da poišče ustavno, mirno in demokratično rešitev, ki bo temeljila na dialogu;

Sreda, 8. junij 2016

4. pozdravlja mediacijska prizadevanja, ki so bila sprožena na predlog Zveze južnoameriških držav, za vzpostavitev procesa nacionalnega dialoga med vlado in opozicijo, ki jo zastopa večina članov koalicije za demokratično enotnost;
5. je seznanjen z izjavo voditeljev držav članic skupine G-7 o Venezueli; poziva Evropski svet, naj na junijskem zasedanju poda politično izjavo o razmerah v tej državi in podpre mediacijska prizadevanja, ki so bila nedavno sprožena za doseg dogovora o demokratičnih in političnih rešitvah za Venezuelo;
6. poziva venezuelsko vlado, naj nemudoma izpusti vse politične zapornike; opozarja, da je opozicija začetek pogajanj pogojila z izpustitvijo političnih zapornikov, in poziva obe strani, naj se dogovorita o kompromisni rešitvi v podporo sedanjim mediacijskim prizadevanjem; poziva EU in podpredsednico/visoko predstavnico, naj v skladu z zahtevami številnih organov Združenih narodov in mednarodnih organizacij ter v skladu z zakonom o amnestiji in narodni spravi pozoveta k izpustitvi političnih zapornikov in vseh samovoljno pridržanih oseb;
7. poziva oblasti, naj spoštujejo in zagotavljajo ustavno pravico do mirnih demonstracij; hkrati pa poziva tudi opozicijske voditelje, naj svoje pristojnosti izvajajo odgovorno; poziva venezuelske oblasti, naj zagotavljajo varnost in svobodno uveljavljanje pravic za vse državljane, zlasti zagovornike človekovih pravic, novinarje, politične aktiviste in člane neodvisnih nevladnih organizacij;
8. poziva predsednika Nicolasa Madura in njegovo vlado, naj skupaj z nacionalno skupščino izvedejo nujne gospodarske reforme in poiščejo konstruktivno rešitev za gospodarsko in energetska krizo, zlasti za pomanjkanje hrane in zdravil;
9. izraža resno zaskrbljenost zaradi vse večjih socialnih napetosti, ki so posledica pomanjkanja osnovnih dobrin, kot so hrana in zdravila; poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj predlaga načrt pomoči za to državo in pozove venezuelske oblasti, naj dovolijo vstop v državo za zagotavljanje humanitarne pomoči in omogočijo dostop mednarodnim organizacijam, ki želijo pomagati najbolj prizadetim delom družbe, da bi zadostili najnujnejšim in najosnovnejšim potrebam prebivalstva;
10. poziva venezuelsko vlado in javne oblasti, naj spoštujejo ustavo, vključno s pravnimi in priznanimi mehanizmi in postopki, da bi še pred koncem leta 2016 sprožili v venezuelski ustavi določen postopek za razrešitev predsednika;
11. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj sodeluje z latinskoameriški državami ter regionalnimi in mednarodnimi organizacijami, da bi v Venezueli vzpostavili mehanizme za dialog, narodno spravo in mediacijo ter tako podprli mirno, demokratično in ustavno rešitev krize, ki trenutno vlada v tej državi;
12. meni, da je nujna prednostna naloga zmanjšanje sedanje visoke stopnje nekaznovanja, ki povečuje in spodbuja vse večje nasilje in negotovost v državi, ter zagotavljanje spoštovanja obstoječega pravnega sistema, ki zahteva pravico za žrtve ugrabitev, umorov in drugih kaznivih dejanj, do katerih prihaja vsak dan, pa tudi za njihove družine;
13. poziva venezuelske oblasti, naj sprožijo preiskavo o pokolu v Tumeremu, v katerem je bilo umorjenih 28 rudarjev, da bodo pred sodišče privedeni njegovi storilci in pobudniki, pa tudi odgovorni za nedavni umor novinarke Lucie Suárez, ki se je zgodil v istem kraju in za katerega se domneva, da je povezan s pokolom;
14. ponavlja zahtevo, da Venezuelo čim prej obišče delegacija Evropskega parlamenta, da bi vzpostavila dialog z vsemi stranmi v konfliktu;
15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladi in nacionalni skupščini Bolivarske republike Venezuele, Evro-latinskoameriški parlamentarni skupščini in generalnemu sekretarju Organizacije ameriških držav.